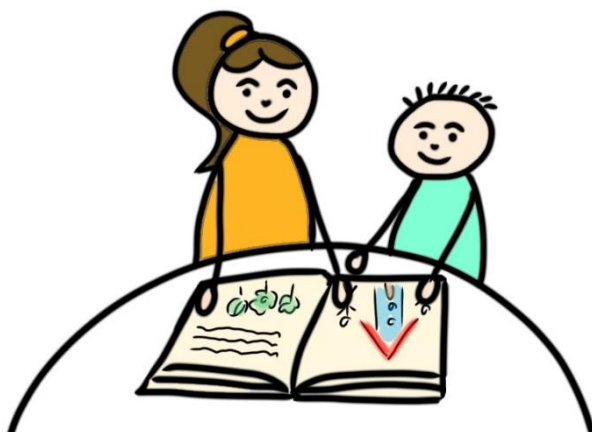

Pismo roditeljima

dvojezičnost i višejezičnost

„Kako moje dijete može svladati dva ili više jezika?“

Informacije i savjeti za jezični razvoj

© Martina Furlan

A6 - Bildung und Gesellschaft
Referat Kinderbildung und -betreuung
Pädagogische Qualitätsentwicklung
Frühe Sprachförderung

Dragi roditelji,

Dragi skrbnici,

u našem društvu je govorni jezik bogatstvo koje treba cijeniti. Vaše dijete je tijekom svog razvoja u dodiru s različitim jezicima i kulturama. Važno je da se te različitosti koristite na pozitivan način i tako stvara dobar temelj za daljnji razvoj Vašeg djeteta. Jezik kojim govorite unutar Vaše obitelji je tzv. prvi jezik ili jezik srca i kao takav ima posebnu vrijednost. Njime se izražavaju osjećaji i individualne potrebe na autentičan način.

Ovim putem Vam želimo dati nekoliko informacija i savjeta za daljnji jezični razvoj Vašeg djeteta.

Što je potrebno mom djetetu kako bi se jezično najbolje razvijalo?

Ukoliko Vaše dijete odrasta s dva različita jezika, npr. kod kuće se govori maternji jezik, a u ustanovama za odgoj i obrazovanja (jaslice, vrtić, dječji dom,...) njemački jezik, Vašem djetetu se otvara paleta mogućnosti za budućnost. Provedene studije i istraživanja pokazala su da djeca lako usvajaju više jezika.

Ustanove za odgoj i obrazovanje djece kao pozitivni izvori

Što ranije djeca stupe u kontakt s jezikom, to će ga lakše usvojiti. Pedagoško osoblje u ustanovama za odgoj i obrazovanje kroz igru, razgovore, pjesmice i stihove, te kroz slikovnice i priče na poseban način doprinose usvajanju njemačkog jezika. Na taj način se djetetu pruža mogućnost učenja jezika bez pritiska i prisile, a dodatno ostvaruje i prve socijalne kontakte. Redovito pohađanje ustanova za odgoj i obrazovanje pozitivno utiče na jezični razvoj Vašeg djeteta.

Socijalni kontakti (kao kontakt i igranje s drugom djecom) također potiču jezični razvoj djece.

Prvi jezik (jezik obitelji) kao pozitivan izvor za jezični razvoj:

Član obitelji bi trebao s djetetom razgovarati koristeći isključivo jedan jezik. Ovaj način komunikacije se naziva „pravilo 1 na 1“ (odnosno 1 osoba, 1 jezik). Pritom dijete uči razlikovati jezike, odnosno razlikuje jezik kojim se govori u obitelji od jezika koji se govori u društvenom okruženju. Obratite pažnju da ne skaćete s jezika na jezik.

Kako biste spriječili probleme u komunikaciji, ovo se pravilo naravno povremeno može prilagoditi situaciji, ali što ga se više pridržavate, djetetu će biti lakše razlikovati jezike.

Praktične ideje i savjeti za poticanje razvoja jezika u krugu obitelji

Jezični razvoj nije bitan samo u ustanovama za odgoj i obrazovanje, već i u svakodnevnom životu obitelji.

Jezični razvoj oko nas

Jezične vještine Vašeg djeteta rastu iz dana u dan i jačaju se aktivnim slušanjem i govorenjem. Stoga uključite dijete u svakodnevne aktivnosti (npr. kuhajte zajedno, idite u kupovinu itd.), te iste popratite jezično.

Svakodnevni razgovori s djetetom su od iznimne važnosti.

Razgovarajte s djetetom o

...Vašem poslu

...svakodnevnim događajima

...dnevnom rasporedu

...Vašim osjećajima.

Bezbroj je situacija i trenutaka u kojima možete jezično pratiti svoje dijete. Dajte svom djetetu priliku da priča o svojim svakodnevnim iskustvima:

„Kako je bilo danas u vrtiću?“

„Što ste imali danas za ušinu?“

„Što ste se igrali u vrtu?“

„Jeste li u vrtiću i danas pjevali pjesmice?“ Želiš li mi otpjevati pjesmicu?“

„Kakva je bila Simonova rođendanska proslava?“

Prepričavajući dnevne događaje dijete se uči boljem izražavanju, te zna svoje ideje i želje objasniti odgovarajućim riječima.

Praktičan savjet:

Koristite "korektivne povratne informacije". To znači da u slučaju govornih grešaka dijete ne ispravljate izravno, već samo istu rečenicu ispravno ponovite. Kao rezultat toga, dijete će čuti ispravnu verziju rečenice i usvojiti je.

Proučavajte zajedno knjige

Knjige za djecu sadrže informacije, potiču na razmišljanje i diskutiranje, bude osjećaje i potiču fantaziju i kreativnost kod djece. Uz to, dijete stječe vještine potrebne za školu.

Prilikom čitanja i proučavanja knjiga važno je:

- da dijete i Vi uživate u tome.
- da dopustite djetetu da samostalno govori o svojim zapažanjima vezano za slike ili sadržaj priča.

To je tzv. dijaloško proučavanje knjiga.

Praktični savjet:

Slikovnice na njemačkom jeziku koje imaju vrlo malo teksta dobre su za posmatranje slika, te ih možete koristiti za opisivanje istih na Vašem maternjem jeziku (idealne su takozvane "Wimmelbücher", knjige s mnogo sličica). Slikovnice možete posuditi u knjižnici ili vrtiću. Pokrajina Štajerska nudi i platformu s nizom savjeta vezano za knjige.

Pjesme, igre u kojima se koriste prsti ruku i rime također su vrlo važne za razvoj jezičnih vještina. Djeci čine zadovoljstvo, a ujedno potiču jezične sposobnosti Vašeg djeteta.

Digitalni mediji ne mogu zamijeniti govorni jezik!

Prekomjerno korištenje digitalnih medija (televizija, videozapisi putem tableta, pametnog telefona, ...) ne pogoduju jezičnom razvoju Vašeg djeteta. Djeca puno više uče izravnim razgovorima.

„Jezik je prozor u svijet“

Wilhelm von Humboldt

Izvor:

Boeckmann, Klaus-Börge/ Lins, Sabina/ Orlovsky, Sarah/ Wondraczek, Ines (2011): Mehrsprachigkeit in den Kindergärten. Methodisches Handbuch für die Sprachvermittlung. Wien: Amt der Niederösterreichischen Landesregierung/ Regionaler Entwicklungsverband Industrieviertel-Projektmanagement.

Ulich, Michaela (k.A.): Wie lernt mein Kind 2 Sprachen, Deutsch und die Familiensprache? München: Staatsinstitut für Frühpädagogik-IFP München. Online verfügbar unter: https://www.ifp.bayern.de/imperia/md/content/stmas/ifp/elternbrief_deutsch.pdf [17.7.2020].

Charlotte Bühler Institut im Auftrag der Ämter der Landesregierungen der österreichischen Bundesländer, Magistrat der Stadt Wien & Unterrichtsministerium für Unterricht, Kunst und Kultur (2009a): Bildungsplan-Anteil zur sprachlichen Förderung in elementaren Bildungseinrichtungen. Aktualisierte Version. Wien: BMUKK